

2017 оны 07 дугаар сарын 05
№25 /982/

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

**Монгол Улсын
хууль**

**Монгол Улсын
Их Хурлын
тогоо**

**Монгол Улсын
Ерөнхийлөгчийн
зарлиг**

**Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн
2018 оны төсвийн хүрээний
мэдэгдэл, 2019-2020 оны
төсвийн төсөөллийн тухай**

**“Монгол Улсын эдийн засаг,
нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх
үндсэн чиглэл” батлах тухай**

**Зарим хүмүүсийг анхан шатны
шүүхийн шүүгчийн албан
тушаалд шилжүүлэн
томилох тухай**

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

436. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн тухай 1681

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

437. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль баталсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай Дугаар 41 1683
438. Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай Дугаар 42 1684

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

439. Зарим хүмүүсийг шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай Дугаар 82 1721
440. Зарим шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай Дугаар 83 1721
441. Зарим хүмүүсийг анхан шатны шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд шилжүүлэн томилох тухай Дугаар 84 1722
442. Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохoon томилох тухай Дугаар 88 1723
443. Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохoon томилох тухай Дугаар 89 1723
444. Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохoon томилох тухай Дугаар 90 1724

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2017 оны 05 дугаар
сарын 31-ний өдөр Улаанбаатар хот

**МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН 2018 ОНЫ
ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЭЛ, 2019-2020 ОНЫ
ТӨСВИЙН ТӨСӨӨЛЛИЙН ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн үзүүлэлтийг доор дурдсанаар баталсугай:

Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт		Төсвийн хүрээний мэдэгдэл	Төсвийн төсөөлөл		
			2018 он	2019 он	2020 он
1	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний бодит өсөлтийн хэмжээ /хувь/		1.8	8.1	5.3
2	Хэрэглээний үнийн өсөлтийн түвшин		6.1	6.9	6.5
3	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлогын хэмжээ /тэрбум төгрөг/	6,808.4	7,803.1	8,759.2	
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	24.6	24.9	25.0	
4	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын дээд хэмжээ /тэрбум төгрөг/	9,451.0	9,971.0	10,555.0	
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	34.1	31.8	30.1	
5	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын өсөлтийн хэмжээ /тэрбум төгрөг/	700.8	520.0	584.0	
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	2.5	1.7	1.7	
6	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл /тэрбум төгрөг/	-2,642.6	-2,167.9	-1,795.8	
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	-9.5	-6.9	-5.1	
7	Нэгдсэн төсвийн хөрөнгийн зардлын хэмжээ /тэрбум төгрөг/	1,623.0	1,875.0	2,262.0	
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	5.9	6.0	6.5	

	Засгийн газрын өрийн нийт хэмжээ /өнөөгийн үнэ цэнээр, тэрбум төгрөг/	22,155.2	23,547.0	24,516.1
8	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	80.0	75.0	70.0
	Нийгмийн халамжийн тухай хуульд заасны дагуу төсвөөс санхүүжүүлэх зардлын нийт хэмжээ /тэрбум төгрөг/	499.6	531.0	565.5
9	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	1.8	1.7	1.6

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2017 оны 05 дугаар
сарын 31-ний өдөр

Дугаар 41

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль баталсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 71 дүгээр тогтоолоор баталсан “Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр” болон Олон Улсын Валютын Сангийн “Өргөтгөсөн санхүүжилтийн хөтөлбөр”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн эдийн засаг, санхүү, төсвийн бодлогын арга хэмжээний хүрээнд эдийн засгийн нехцөл байдал сайжирч, төсвийн орлого нэмэгдэх тохиолдолд Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуулиар батлагдсан эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийг Монгол Улсын 2018 оны төсвийн тухай хуулийн төслийг боловсруулах үед дахин авч үзэж, холбогдох өөрчлөлтийг дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлд тусгах арга хэмжээ авахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/-т даалгасугай.

2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хороо /Ч.Хүрэлбаатар/-нд даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2017 оны 05 дугаар
сарын 31-ний өдөр

Дугаар 42

Улаанбаатар
 хот

“Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг
2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”
батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”-ийг хавсралтаар баталсугай.

2.“Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолыг “Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Монгол Улсын 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2019-2020 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, бодлогын бусад баримт бичиг, хөтөлбөртэй уялдуулан хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/, Монголбанк /Н.Баяртсайхан/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /С.Даваасүрэн/ болон холбогдох бусад байгууллагад үүрэг болгосугай.

3.“Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”-ийг баталсантай холбогдуулан хэрэгжилтийг оны эхнээс жигд ханган зохион байгуулж, биелэлтийг бүтэн жилээр гаргаж, Улсын Их Хуралд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/-т даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙГ 2018 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

Д/д	Үргэ болон дунд хугацааны бодлогоор, арга хэмжээ бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгuur үзүүлэлт	2018 онд хүрэх түвшин, үр дүн	2018 онд шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр тэрбум төгрөг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
НЭГ. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО						
Зорилт 1. Макро эдийн засгийн суурь нөхцлийг сайжруулах замаар эдийн засаг, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах бодлого хэрэгжүүлнэ.						
1.1	Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал "-2030 /цаашид "МУТХҮБ-2030" гах-/ын 2.1, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр /цаашид "ЗГУАХ" гах-/ийн 1.1, Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр /цаашид "ЭЗСХ" гах-/ийн 2.2 дахь заалт	Макро эдийн засгийн тэнцвэрт байдлыг хангах замаар эдийн засгийн өсөнтийг бий болгох /цаашид "ДНБ" гэх-/ийн бодит өсөнтийг хувиар	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /цаашид "ДНБ" гэх-/ийн бодит өсөнтийг хувиар	1.8	-	Засгийн газар
1.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 2, 3 ГУАХ-ийн 3.36 дахь заалт, ЭЗСХ-ийн 2.3.10 дахь заалт	Ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, ажиллуулдлийн түвшинг бууруулах	Ажилтгүйдлийн түвшин, хувиар	8.0-аас ихгүй	-	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам /цаашид "ХНХЯ" гэх/

1.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.1, ЭЗСХ-ийн 1.2 дэх залалт	Инфляцийг тогтвортой, нам тувшинд байлагах мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэх	Инфляцийн тувшин, оны эцэст хувиар	6.1	-	Монголбанк, Засгийн газар
1.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.6, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 1.4, ЭЗСХ-ийн 1.1 дэх залалт	Дунд хугацаанд төсвийн учдсан тэнцлийт зөрөг болгох нехцлийг бурдуулж, нагдсан төсвийн тэнцлийн апдадлыг өмнөх оны тувшинээс бууруулах	Нэгдсэн төсвийн апдадлын ДНБ-д залэх хэмжээ, хувиар	9.5	-	Сангийн яам /Цаашид “СЯ” гэх/
1.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1, 3ГУАХ-ийн 1.22, 5.6, ЭЗСХ- ийн 1.3.5 дэх залалт	Эдийн засгийн сурь узвүүлэлттүд болон Монгол Улсын зээгийхэн зэрэглэлийг сайжруулж, тараадын хөрөнгө оруулагчдын итгээлийг сэргээж, хөрөнгө оруулалт тагах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100	1.2 Улсын төсөв	СЯ, Үндэсний хөгжлийн газар /Цаашид “ҮХГ” гэх/
1.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.1 дэх залалт	Валют болон мөнгөний захын дэд бүтцийг боловсронгуй болгох арга хэмжээ авах	Банк хоорондын арилжкааны эргэлт номэдэх, хувиар /өмнөх турван жилийн дундркаас/	15.0	-	Монголбанк, СЯ, Санхүүгийн зохицуулх хороо /Цаашид “СЗХ” гэх/
1.7	МУТХҮБ-2030-ын 2.1 дэх залалт	Банк, санхүүгийн салбарыг хамралд хүргэж болзошгүй эрсдэлийг нарийвчлан торпорхойлох	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100	-	Монголбанк, СЗХ

1.8	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 1.16 дахь заалт	Банкны системийн зээлийн эрсдэлд сөрөг нөлөө узуулэхгүйзэр иргэдийн санхүүгийн үйлчилгээг тэгш хүргэх эрх ашигийг хамгаалах аргаа хэмжээг авах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100	-	Монголбанк
1.9	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.7, ЗГУАХ-ийн 2.48 дахь заалт	Үйлдвэрлэгээний хөгжүүлэх, бизнесийн таатай орчинг бураулэх, жижиг зээлийн хүргэээмжийг намагдуулэх бодлого хэрэгжүүлэх	Шинээр бий болгох ажлын байрны тоо, мянга	45.0	-	ХНХЯ
1.10	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.7, ЗГУАХ-ийн 3.3.24 дэх заалт	Бизнес эрхлэгтийн санхүүгийн зардлыг бууруулах бодлого хэрэгжүүлэх	Мөнгөний захыг хөгжүүлэх арга хэмжээний төвлөгөөний хэрэгжилт, хувиар	10.0-иас багагүй	-	Монголбанк, СЗХ
1.11	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.6, зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 2.6 дахь заалт	Хөрөнгийн зах зээлийн хүргэээмжийг намагдуулж, олон нийтийн оролцоог хангах эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	Монголбанк, СЯ
1.12	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.6, зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 1.8 дахь заалт	Засгийн газрын гадаад зээлийн үйлчилгээний төлөөрийг бууруулах хөгжлийн боловсруулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	СЯ
1.13	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.6, зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 1.4 дэх заалт	“Үндэсний хэмнэлтийн хөгжлийн” боловсруулж, хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	СЯ

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨӨПТИЙГ ДЭМЖИХ САЛБАРУУДЫН БОДЛОГО

Зорилт 2. Хөдөө аж ахуйн салбарын хөгжлийг эрчимжүүлж, бүтээгдэхүүний чанар, ашиг шимийг нэмэгдүүлнэ.

2.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.32 дахь заалт	Малын халдварт, тοц халдварт болон архаг халдварт өвчинеес урьдчилан сэргийлэх, мал сургийг эрүүлжүүлэх	Вакцинуулалтад хамрагдах малын тоо, сая толгой /давхардсан тоогор/	50-аас багатай	20.0 улсын төсөв	Хүнс хөдөө аж ахуй, хөгжлийн уйлдвэрлийн яам /цаасанд "ХХААХҮЯР" тэх/
2.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.33 дахь заалт	Бэлчээрийн монгол малын ашиг шимийг нэмэгдүүлэх зорилгоор Уулзэр, омог, хэвшлийн цем суртийн малаар сайжруулах, өндөр ашиг шимт цэвэр Уулдрийн малын тоог нэмэгдүүлэх	Шинээр нэмэгдүүлэх уржлын цем сургийн өсвөр хээлтүүлэгч малын тоо	1000	0.3 улсын төсөв	ХХААХҮЯР
2.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.36, 2.38 дахь заалт	Бэлчээрийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулах зорилгоор отрын бус нутаг, нөөц бэлчээрийг нэмэгдүүлэх	Хөнгөлөлттэй зээл авах фермерийн аж ахуйн нэлжийн тоо	50-аас багатай	2.0 улсын төсөв	ХХААХҮЯР
			Отрын бус нутгийн судалгаанд хамраадах талбайн хэмжээ, га	35.0	0.05 улсын төсөв	ХХААХҮЯР

2.4	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.1, Зорилт 3, 3ГУАХ-ИЙН 2.39-2.47, ЭЗСХ-ИЙН 2.1.8 дахь заалт	Атрын III аяныг ургэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, техник, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийх	Аяны хэрэгжилт, хувиар Зоорийн багтаамжийн нэмэгдэх хэмжээ, ТН Усаплаатай талбайг нэмэгдүүлэх хэмжээ, га	30.0 7000 3000	20.0 Улсын төсөв	ХХААХҮЯ, Аймаг, НИЙСПЭЛИЙН Засаг даргын Тамгын газар /цаашид, “АНЗДТГ” гэх/
2.5	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.1, Зорилт 4, 3ГУАХ-ИЙН 2.44, ЭЗСХ-ИЙН 2.1.13 дахь заалт	Өвөл, зуны хуламжийн аж ахуйг байгуулж, хот суурин газрын хүн амыг шинэ ургацын хүнсний ногоогор хангах	Шинээр нэмэгдэх хуламжийн талбайн хэмжээ, га	75.0	6.0 Гадаад эх Үүсвэр	ХХААХҮЯ, АНЗДТГ
Зорилт 3. Хөнгөн, хүнсний салбар, жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжинэ.						
3.1	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.1, Зорилт 2, 3ГУАХ-ИЙН 2.20, 2.41, 2.47, 2.48 дахь заалт	Хөдөө аж ахуйн салбарын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зийн баримт бичийн тоо	5	-	ХХААХҮЯ
3.2	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.3, Зорилт 2, 3ГУАХ-ИЙН 2.18, 2.23, 2.34 дэх заалт	“Эрүүл хүнс-Эрүүл Монгол хүн” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, “Max, сүүний анхдугаар яян”-ыг зохион байгуулж, хүн амыг эрүүл, аюулгүй хүнсний бүтээдэхүүнээр хангах	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувиар	40.0	30.0 Улсын төсөв	ХХААХҮЯ

3.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.3. Зорилт 1, 4, 3ГУАХ-ийн 2.48 дахь заалт	Үндэсний Үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх "ийлдвэржилт 2:1:100 үндэсний хөтөлбөр"- ийн хэрэгкүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувиар	20.0	Гадаад эх үүсвэр	100.0	Гадаад эх үүсвэр	ХХААХҮЯ
3.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1. Зорилт 4, 3ГУАХ-ийн 2.15, ЭЗСХ-ийн 1.2.4 дэх заалт	Жижиг, дунд Үйлдвэр эрхлагчдийг зээлийн бодлогоор дэмжих	Санхүүжүүлэх төслийн тоо	400	Улсын төсөв	20.0	Улсын төсөв	ХХААХҮЯ, СЯ
3.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1. Зорилт 4, 3ГУАХ-ийн 2.15, ЭЗСХ-ийн 1.2.4 дэх заалт	Жижиг, дунд Үйлдвэр, хувираа бизнес эрхлагчдийг дэмжих хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувиар	30.0	100.0	30.0	100.0	ХХААХҮЯ
3.6	3ГУАХ-ийн 2.51 дэх заалт	"Монгол ноолуур" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувиар	40.0	-	40.0	-	ХХААХҮЯ
3.7	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.3. Зорилт 1, 4, 3ГУАХ-ийн 2.58, ЭЗСХ-ийн 1.1.6 дахь заалт	Төрөөс худалдан авах дотоодын Үйлдвэрийн бүтэгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх	Худалдан авалтын өсөлтийн хувь Нэмэгдүүлэх нэр төрлийн тоо	10.0	10	-	-	ХХААХҮЯ, Төрийн өмчийн бодлого, зочижуулалт- ын тазар "ТӨБЗИ" ГЗХ/
3.8	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.3. Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 1.23 дахь заалт	Үндэсний Үйлдвэрлэлийг дэмжих худалдан авалтын бодлогыг батлан хамгаалах, хил хамгаалах, онцгой байдал, чагдаагийн болон бусад төрийн сайгууллагад тушитай хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	100.0	-	ТӨБЗГ

Зорилт 4. Геологи, уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн салбарыг хөгжүүлж, бүтээн байгуулалтын ажлыг эрчимжүүлнэ.

4.1	<p>МУТХҮБ-2030-ЫН 2.14. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.59-2.61, Төрөөс эрдэс баялагийн салбарыг баримтлах бодлого Цаашид ТЭБСББ/-ын 3.2.2 дажь залдт</p>	<p>Хамруулах газар нутгийн хэмжээ, хувиар /1:50000 масштаб/</p> <p>Улсын геологийн иж бүрдэл зургийг К болон Л хавтгайн хэмжээнд, наргүйжэх ажлыг хамруулах газар нутгийн хэмжээ, хувиар</p> <p>Агаарын геофизикийн судалгааны ажилд хамрагдах газар нутгийн хэмжээ, хувиар</p> <p>Геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлыг үргэлжлүүлэх</p>	42.0	25.0	15.0	20.0	6

4.2	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.3, Зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 2.69, ЭЗСХ-ийн 1.3.1 дэх заалт	“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд Монгол орны албаны хэтийн төлөвлөйг тогтоох	Хамруулах газар нутгийн хэмжээ, хувиар	30.0	1.8 Ульсын төсөв	УУХҮЯ
4.3	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.4, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 1.24, ЭЗСХ-ийн 2.2.1 дэх заалт	Уул Уурхайн салбарын томоохон төсөл болон хөтөлбөрүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	Оюу толгойн далд уурхайн бүтээн байгуулалтын ажлын явц, хувиар Тавантолгойн орд ашиглах болон хөрөнгө оруулалтын гарээний датуу хэрэгжүүлэх ажлын явц, хувиар	45.0	2600.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	УУХҮЯ
4.4	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.3, Зорилт 3, 4, 3ГУАХ-ийн 2.70-2.73, ЭЗСХ-ийн 1.3.8 дахь заалт	Хүнд аж үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын ажлыг эрчимжүүлэх	Гауурутын төслийг хэрэгжүүлэх ажлын явц, хувиар	20.0	380.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	УУХҮЯ
			Газрын тос боловсруулах үйлдвэр болон түүхий тос дамжуулах хоолойн барилтын ажлыг эхэлж бэлтгэлийг хангах хувиар		150.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	

	Зэсийн баяжмал хайлтуулах, цэээршигүүлэх уйлдвэрийн ТЭЗҮ, нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах ажлын явц, хувиар	100	2.5 Хувийн хөрөнгө оруулалт	200.0 ТХХТ	уүхүүq, ҮХГ
	“Ул Уурхай, мэгалдургийн цогцолбор” төслийн 2 дугаар шатны бүтээн байгуулалтын ажлын явц, хувиар	20.0			
	Нүүрс угаах, гүн боловсруулах уйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар		10.0	607.5 Хувийн хөрөнгө оруулалт	уүхүүq, ҮХГ
Зорилт 5. Эрчим хүчиний хэрэлтээг дотоодын эх үүсвэрээр хангах болдого хэрэгжүүлж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.					
4.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.3, зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 2.71 дэх заалт	Эрдэээт хотод зэсийн баяжмал хайлтуулах уйлдвэр барих	Бэлтгэл ажлын явц, хувиар	100.0	-
Зорилт 5. Эрчим хүчиний хэрэлтээг дотоодын эх үүсвэрээр хангах болдого хэрэгжүүлж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.					
5.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.97, ЭЗСХ-ийн 2.2.1, 2.2.3 дахь заалт	Эрчим хүчиний салбарын тасралттай, наидвартай ажиллагааг хангах зорилгоор ашиглалтад байгаа цахилгаан станцуудыг өргөттөн шинэчилж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Дарханы ДЦС-ын хүчин чадлыг 35 МВт-ээр өргөтж ажлын явц, хувиар	100	9.0 Гадаад эх үүсвэр

		Эрдэнэтийн ДЦС-ын хүчин чадлыг 35 МВт-аар өргөтгөх ажлын явц, хувиар	100	52.0 Гадаад эх Уусвэр	Эрчим хүчиний яам /цаашид “ЭХЯР” гэх/
		Чойбалсангийн ДЦС-ын хүчин чадлыг 50 МВт-аар өргөтгөх ажлын явц, хувиар	20.0	50.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	
		ДЦС З-ын хүчин чадлыг 250 МВт-аар өргөтгөх ажлын явц, хувиар	10.0	70.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	
		Тавантолгойн 450 МВт-ын цахилгаан станцын барилгын ажлын явц, хувиар	20.0	190.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	
5.2	МУЛХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.98, ЭЗСХ-ийн 2.2.1 дэх заалт	Өмнийн говийн цахилгаан эрчим хүчиний хэрэглээг дотоодын эх Уусвэрээр хангах ажлыг эрчимжүүлэх	64 МВт-ын УЦС-ын барилгын ажлын явц, хувиар	10.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	
5.3	МУЛХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 2.100, ЭЗСХ-ийн 2.2.3 дахь заалт	Сэргээгдэх эрчим хүчиний эх Уусвэрүүдийн барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	315 МВт-ын УЦС; дэд бүгтийн барилгын ажлын явц, хувиар	20.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт	
		Баруун бүсийн 20 МВт-ын НЦС-ын барилгын ажлын явц, хувиар	10.0	5.0 Гадаад эх Уусвэр	

		Сайншандын 52 МВт-ын ЦЦС-ын барилтын ажлын явл, хувиар	Сайншандын 52 МВт-ын ЦЦС-ын барилтын ажлын явл, хувиар	100	50.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт
5.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.101, ЭЗСХ-ийн 2.2.3 дахь заалт	Бус нутгийн эрчим хүчиний эх УУСВЭРУУДЫГ холбосон цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барж, эрчим хүчиний нэргдсэн систем байгуулах ажлыг ургэлжлүүлэх	Улаанбаатар- Мандалговийн 330 кВт-ын 2 хэлхээт ЦДАШ дэд станцын барилга үсрэлтийн ажлын явл, хувиар	100	90.0 Гадаад эх УУСВЭР
5.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.102 дахь заалт	Багануур- Өндөрхайн- Чойбалсангийн 2 хэлхээт 220 кВт-ын ЦДАШ, дэд станцыг барих сахижилтийн эх УУСВЭРҮЙГ шийдвэрлэх ажлын явл, хувиар	-	-	ЭХЯ
5.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.102, 2.103 дахь заалт	Аймгийн төвүүдэд байгаль оринд эзлэй дулаааны станц, шугам сүлжээ барих ажлыг Ургэлжлүүлэх	Шинээр ашиглалтад оруулах станцын тоо	3	41.0 Гадаад эх УУСВЭР
5.7	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.97 дахь заалт	Хот, суурин газрын цахилгтаан түгээх сүлжээний чанар, хүртээмжийг намэгдүүлэх	Цахилгаан эх УУСВЭРЭЭР ХАНГАХ өрхийн тоо	4000-аас багатай	6.0 УЛСЫН ТӨСӨВ
		Баганууруын ЦЦС-ыг барих ажлыг Ургэлжлүүлэх	Барилгын ажлын явл, хувиар	10.0	ЭХЯ

Зорилт 6. Бодит салбарын өсөлтийг дэмжих, зам, тээврийн бодлого хэрэгжүүлж, логистикийн сүлжээг өргөжүүлнэ.

6.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.15. Зорилт 4, 3ГУАХ-ийн 2.118, 5.1.3 дахь заалт	Зам, тээврийн салбарын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинээр болон шинэчлэн болоносуруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	3	-	-	Зам, тээврийн хөгжлийн яам /Цаасчид „ЗТХР“, гэх/
6.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.15. Зорилт 3-4, 3ГУАХ-ийн 2.107, 2.121 дэх заалт	Олон Улс, хот хоорондын болон орон нутгийн авто замыг хатуу хүчинтэй болгох ажлыг угзажижүүлэх, авто замын ашиглалтын хэвийн нөхцөлийг хангах	Ашиглалтад орох хатуу хүчинтэй авто замын урт, км Авто зам засвар, арчлалт хийгдэх ажлын явц, хувиар	48.61	15.0 Улсын төсөв	107.0 Гадаад эх Уусвэр	ЗТХЯ ЗТХЯ
6.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.15. Зорилт 3-4, 3ГУАХ-ийн 2.119 дэх заалт	Улаанбаатар хотын авто замын нэвтрүүлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Баянзүрх болон Сонголтонийн гүүрийн барилгын ажлын явц, хувиар Ямаргатийн гүүрийн барилгын ажлын явц, хувиар	30.0	16.9 Гадаад эх Уусвэр	15.2 Гадаад эх Уусвэр	ЗТХЯ, Нийслэлийн Засаг Дарын Тамгын газар Цаасчид “НЭДДТГ” гэх/
6.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.15. Зорилт 3-4, 3ГУАХ-ийн 2.108-2.112, ЭЗСХ-ийн 2.2.2 дахь заалт	Бодит салбарын хөгжлийг дэмжих темер замын төслийд угзажижүүлэх	Тавантолгой-Гашуун сухайт чиглэлийн темер замын барилгын ажлын явц, хувиар Хөөт-Бичигт чиглэлийн темер замын барилгын ажлын явц, хувиар	70.0	238.6 Гадаад эх Уусвэр	20.0	Хувийн хөрөнгө оргуулалт, Гадаад эх Уусвэр

	Нарийнсүхайт-Шивээхүрэн чиглэлийн төмөр замын барилтын ажлын явц, хувиар	100	331.7 Хувийн хөрөнгө оруулалт, Гадаад эх Уусвэр
	Эүнбаян-Ханги чиглэлийн төмөр замын барилтын ажлын явц, хувиар	10.0	229.5 Хувийн хөрөнгө оруулалт, Гадаад эх Уусвэр
	"Богдхан" төмөр замын барилтын ажлын явц, хувиар	20.0	225.7 Гадаад эх Уусвэр
	Эрдэнэт-Овоот чиглэлийн төмөр замын барилтын ажлын явц, хувиар	30.0	282.0 ТХХТ
6.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 3-4, 3 ГУАХ-ийн 2.113 дахь заалт	Худалдааг хөнгөвчлөх тээвэр, логистикийн төв байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэх	Хөшигийн хөндийн тээвэр, логистикийн төв байгуулах ажлын явц, хувиар
			65.1 Гадаад эх Уусвэр
		Замын-Үүдийн тээвэр логистикийн төв байгуулах ажлын явц, хувиар	23.3 Гадаад эх Уусвэр

6.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 4, 3 ГУАХ-ийн 2.114 дэх заалт	Иргэний нисэхийн салбарын өрсөлдөх чадварыг Нэмэдүүлэх	Ховд, Дорнод, Омноговь аймгийн нисэх буудлыг өргөтөх ТЭЗҮ, зураг төслийг боловсруулах ажлын явц, хувиар Хэнтий аймгийн нисэх буудлыг өргөтөн шинэчлэх барилгын ажлын явц хувиар	100.0	40.3 Гадаад эх Уусвэр	3ТХЯ
6.7	ЗГУАХ-ийн 2.107 дахь заалт	Говь-Алтай-Баянхонгор-Улаанбаатарын баруун чиглэлийн хатуучилгийн авто замын "Хүйтнүүдийн хөндий" дэх засварын ажлыг гүйцэтгэх	Уйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	3ТХЯ
ГУРАВ. БУС НУТАГ, ХӨДӨӨГИЙН ХӨГЖИЛ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БОДЛОГО						
Зорилт 7. Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхчөлийг хангасан хот, суурин газрыг төлөвлөж, импортыг орлох барилгын материалын үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.						
7.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 5, 6, 3 ГУАХ-ийн 2.77, 5.2.11, 2.89 дэх заалт	Хүн амьн орон сууц, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний чанэр, хүртээмжийг Нэмэдүүлэхэд зорилгоор салбарын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	4	-	Барилга, хот байгуулалтын яам Цаашид "БХБЯ" ГЗХ/
7.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 5-6, 3 ГУАХ-ийн 2.79 дэх заалт	"Монгол Улсын хүн амьн нутагшилт, сууриншлын хөгжлийн өрөнхий төсөл"-ийг боловсруулах ажлын явц, хувиар	Төсөл боловсруулах ажлын явц хувиар	100	2.0 Гадаад эх Уусвэр	БХЯ

7.3	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.5. Зорилт 5-6, 3ГҮАХ-ийн 2.91 дэх заалт	Улаанбаатар хот болон аймийн төвүүдийн цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэх ажлыг угзлжүүлэх	4 аймгийн цэвэрлэх байгууламжийн барилга угсралтын ажлын явц, хувиар	70.0	36.6 Гадаад эх үүсвэр	БХБЯ
		Улаанбаатар хотын цэвэрлэх байгууламжийн барилгын ажлын явц, хувиар	Улаанбаатар хотын цэвэрлэх байгууламжийн барилгын ажлын явц, хувиар	100		
7.4	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.5. Зорилт 6, 3ГҮАХ-ийн 2.87, ЭЗСХ-ийн 2.1.6, 2.87 дахь заалт	Импортыг орлог барилгын материалын үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Барилгын ганийн үйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар	100	-	
		МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.5. Зорилт 6, 3ГҮАХ-ийн 2.87, ЭЗСХ-ийн 2.1.6, 2.87 дахь заалт	Барилгын дулаан тугаарлах материалын үйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар	50-аас багатай	9.7 Хувийн хөрөнгө оруулалт	БХБЯ
		Шилний үйлдвэр байгуулах төслийг хэрэгжүүлэх хувиар	Шилний үйлдвэр байгуулах төслийг хэрэгжүүлэх хувиар	10.0	8.0 Гадаад эх үүсвэр	
		Баруун бусийн цементийн үйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар	Баруун бусийн цементийн үйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар	30.0	19.3 Гадаад эх үүсвэр	

7.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5. Зорилт 6, 3ГУАХ-ийн 2.85 дахь заалт	Гэр хорооллын дахин төвлөрлийн төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх хувцанд инженерийн дэд бүтцийн ажлыг эрчимжүүлэх	Инженерийн дэд бүтцийн барилын ажлын явц, хувцар	30.0	250.0 Гадаад эх үүсвэр	БХЕЯ
7.6	ЗГУАХ-ийн 2.76 дахь заалт	Ипотекийн зээлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	Зээлд хамрагдаж ирээдийн тоо	6000	360.0 Улсын төсөв	БХЕЯ
Зорилт 8. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлж, агаар, орчны бохирдлыг бууруулах болдого хэрэгжүүлнэ.						
8.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.2. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 4.2.8, 4.4.1 дэх заалт	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын салбарын эрх зүйн орчинч боловсронгуй болгох	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичийн тоо	3	-	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам /цаашид, «БОАЖЯ», гэх/
8.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.3. Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 4.1.6, 4.1.3.4, 4.1.6 дахь заалт	Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах учдасний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувцар	20-оос доошгий	20.0 Улсын төсөв	БОАЖЯ, БХЕЯ, ЗТХЯ, ЭХЯ, НЭДПГ,
			Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах стандартын тоо	3-зас багасгай	-	БОАЖЯ
			Аюултай хог хягдлыг устгах байгууламжийн ТЭЗҮ боловсруулах ажлын явц, хувцар	100	0.1 Гадаад эх үүсвэр	БОАЖЯ

		Цахилгааны урамшуулал болон хөнгөлөлтэй үнээр санжруулсан зуух, боловсруулсан тулш авах өрхийн тоо	40 000-аас багагүй	4.9 Улсын төсөв	БОАЖЯ, ЭХЯ, НЭДДТ
		Метан хийн хангамжийн мастер төвлөгөөний санхүүжилтийн эх Усварийг шийдвэрлэх явц, хувиар	100	-	ЭХЯ
8.3	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.3.1, Зорилт 1, 2.3.3, Зорилт 1, 3 ГУАХ-ийн 4.2.1 дэх заалт	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлж, хамгаалалтыг санжруулах	Тусгай хамгаалалтад авах газар нутгийн хэмжээ мян.га	600-аас багагүй	0.05 Улсын төсөв
8.4	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.3.1, Зорилт 1, 2, 3 ГУАХ-ийн 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5 дэх заалт	Гидрологийн дунд масштабын зурагтал хийх, хайгуул судалгааны ажлыг хийж хүн амын унд ахуйн ус хангамжийн эх Усварийг тогтоох, бороо, цасны усыг хүримтлуюлах хөв цөөрөм байгуулах, гол, горхи, булаг шандын эхийг хашж хамгаалах	Шинээр хийх гидрологийн зурагтальн тоо /1:200000 масштаб/ Хүн амын ахуйн ус хангамжийн эх Усварийг тогтоох хайгуул, судалгааны ажлын тоо	1 0.2 Гадаад эх үүсвэр	БОАЖЯ, АНЗДТ
		Хамгаалалт хийх булаг шандын тоо	3-аас багагүй 100-аас багагүй	0.6 Орон нутгийн төсөв	

		Ойжуулалт, нөхөн саргээлт хийх талбайн хэмжээ, га	5000-аас багагүй		
		Хөнөөлт шавьж, өвчиний тархалттай тэмцээх талбайн хэмжээ, мян.га	150-аас багагүй		
8.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.3.3, Зорилт 1, 3 ГУАХ-ийн 4.2.7 дахь заалт	Ой хамгаалах, нөхөн сэргээх, ойкуулах эхлыг чанаржуулж, хуламжийн хийг шингээх чадварыг нэмэгдүүлэх	Ойн цэвэртэгээ хийх талбайн хэмжээ, мян.га	30.0	Ульсын төсөв 5.8
8.6	Зорилт 1, 3 ГУАХ-ийн 2.36 дахь заалт	Цөлжилтийг сааруулах, газрын доройтлыг бууруулах хүрээнд “Цөлжилтий тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”, “Ногоон хэрэм”, “Ногоон хөтглийн бодлого” баримт бичгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүзэх	Үйл ажиллагааны хэрэжилт, хувиар	100.0	-
8.7	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.2, Зорилт 1, 3 ГУАХ-ийн 4.4.1, ЭЗСХ-ийн 2.1.3 дахь заалт	Аялал жуулчлалын салбарын дэд бугац, уйлчилгээний чанарыг сайжруулах	Цогцолбор төв байгуулах ажлын явц, хувиар	45.0	Хувийн хөрөнгө оруулалт 4.0

8.8 МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.2. Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 4.4.3 дахь зээлт	Аялал жуулчлалын бус нутгат түүхэн болон терөлжсөн аялал жуулчлалын төв цогцолбор байгуулах	Улаанбаатар бодон Хэнтий аймагт баригдах аялал жуулчлалын цогцолбор төвийн ТЭЗҮ, зураг төсөл боловсруулах ажлын явц, хувийн цогцолбор төвийн барилгын ажлын явц, хувийн байгуулах	100.0	Улсын төсөв, Гадаад эх Уусвэр, Хувийн хөрөнгө оруулалт	БОДЖЯ
Зорилт 9. Гамшигас хамгаалах мэргэжлийн байгууллагын чадавхыг бэхжүүлж, гамшигийн үеийн бэлэн байдлын түвшинг дээшлүүлнэ.					
9.1 МУТХҮБ-2030- ЫН 2.3.2. Зорилт 1, ЗИГУАХ-ийн 4.3.3. Гамшигас хамгаалах талаар терөөс баримтлах бордлого, хөтөлбөрийг 2012-2020 он хүртэл хэргжүүлэх төвлөгөө /цаашид ГХТББХХТ гэх/ ний 5.10 дахь зээлт	Гамшигасаас урьдчилсан серийлэх, гамшигийн хор уршигийг арилтах, аврах, гол унтраах ангийн чадавхыг сайхнуулах	Шинээр баригдах гал Унтраах ангийн барилгын тоо	3	Улсын төсөв 2.3	Онцгой байдлын ерөнхий газар /цаашид “ОБЕГ” гэх/

9.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.3.2, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 4.3.3, ГХТБХХТ-ний 1.12, 5.10 дахь заалт	Онцгой байдлын албаны аврах, гол унтраах техник, тоног төхөөрөмжийг санжруулах төсөл хэрэгжүүлж, гол түймрийн шалтгааныг шуурхай тодорхойлох талын лабораторийн чадавхыг бэхжүүлэх	Шинээр хэрэгжүүлэх төслийн тоо	10.0 Гадаад эх үүсвэр	2-оос багатай	10.0 Гадаад эх үүсвэр	ОБЕГ
9.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.3.2, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 4.3.3 дахь заалт	Гамишигийн эрсдэлийг бууруулах Азийн сайд нарын II бага хурлыг Монгол Улсад зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	-	ОБЕГ
9.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.3.2, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 4.3.3 дахь заалт	Малчадад учрах эрсдэлийг бууруулах зорилгоор цаг агаарын гэнэтийн аюулаас үрьдчилан сэргээмжүүлэх мэдээлгийн сүлжээ байгуулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	-	ОБЕГ
ДӨРӨВ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ НИЙГМИЙН БОДЛОГО							
Зорилт 10. Боловсролын Үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, ая тухтай сурч, боловсрох орчинг бурдаулэх бодлого хэрэгжүүлэц.							
10.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 3.2.2 дахь заалт	Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг намзгүүлэх	Хамран сургалтын бохир жин, хувиар	82.0	12.3 Гадаад эх үүсвэр	12.3 Гадаад эх үүсвэр	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам Цаашад "БСШУСЯ" гэх/

10.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 3.2.3, 3.2.6 дахь заалт	Ерөнхий боловсролын сургууль, дотуур байрны хүргээмжийг намаадулж, хүүхдийн ая тухтай сурч, боловсрох орчин, нөхцөлийг буруулэх	Гурван эзлэжээр хичээллэж буй сургуулийн тоог буруулах хувь Орчин нөхцөлийг сайжкуулах дотуур байрны тоо	17.0 Орчин нөхцөлийг сайжкуулах дотуур байрны тоо	Гадаад эх Уусвэр 1.0 Гадаад эх Уусвэр	13.6 Гадаад эх Уусвэр 1.0 Гадаад эх Уусвэр	БСШУСЯ БСШУСЯ
10.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 3.2.10 дахь заалт	Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурах бичгийн хүргээмжийг намаадулж	Нөхөн хангалаар хэвлүүлэх сурал бичгийн төрөл	122	Улсын төсөв	1.6 Улсын төсөв	БСШУСЯ
10.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 4, 3ГУАХ-ийн 3.2.18 дахь заалт	Дээд боловсролын байгууллагын хүний нөөцийн чадвхыг нэмэгдүүлж, сургалтын хөтөлбөрийг олон улсын жишигт нийцүүлэх	Мэргжил дээшшүүлэх багийн тоо Магадлан итгэмжлэдэх хөтөлбөрийн тоо	700 5	Гадаад эх Уусвэр 0.15 Улсын төсөв	0.15 Гадаад эх Уусвэр 0.15 Улсын төсөв	БСШУСЯ БСШУСЯ
10.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 1-3, 3ГУАХ-ийн 3.2.3 дахь заалт	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмжийг шинчэлэн сайжкуулах	Төлөвлөгдсөн тоног төхөөрөмжийн хангалт, хувиар	100.0	Улсын төсөв	10.0 Улсын төсөв	БСШУСЯ
10.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 3.2.2 дахь заалт	Хүүхэд бурийг цэцэрлэгт хамруулах зорилгоор 2018 оноос тодорхой мөнө хуваариллах, гурван зэлийр хичээлэж буй Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоог буруулахад шаардаадах хөрөнгийн асуудлыг судалгаанд үндэслэн үе шаттай шийдвэрлэх	Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх ажлын явц, хувиар	100.0	-	-	БСШУСЯ

10.7	ЗГУАХ-ийн 3.2.20 дахь заалт	“Боловсролын зээлийн сан”-ийн хүртээмжийг Нэмэдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ
10.8	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.3, зорилт 2, ЗГУАХ-ийн 3.2.8 дахь заалт	Сурчдыг эх хэлээрээ алдаагүй зөв бичих, ярих, илтгэх, сэргэх хэрэглээний буран чадвартай болгох хэрэцэнд нийцүүлэн монгол хэлний сургалтын цогц шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ
10.9	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, зорилт 2, ЗГУАХ-ийн 3.3.10 дахь заалт	Цэцэрлэгийн туслах болон асрагч багш нарыг мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвөөр бэлтгэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ
10.10	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, зорилт 2, ЗГУАХ-ийн 2.7.9 дэх заалт	Зарим их, дээд сургуулийг Дархан-Уул, Орхон, Багануур, Сэлэнгэ аймагт нүүлгэн шилжүүлж, ажлыг эхлүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ
10.11	ЗГУАХ-ийн 3.2.23 дахь заалт	Ерөнхий боловсролын сургууль, дотуур байрны хүргээмж, орчин нэхцэлийг сайхнуулсан хувьдийн ая тухтай сурч, хумуужих орчинг буудуулэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ
10.12	ЗГУАХ-ийн 3.2.2 дахь заалт	Сургууль, цэцэрлэгийн 80 хувьас дээш түйцэтгэлэй дутуу барилтын санхүүхилтийг шийдвэрлэж, ашиглалтад оруулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	БСШУСЯ

Зорилт 11. Соёл урлаг, спортын салбарыг төреөс дэмжиж, үндэсний бахархалт, эх оронч сэтгэлгээг хөгжүүлнэ.

11.1	3ГУАХ-ийн 3.2.46 дахь заалт	Үндэсний бахархалт, эх оронч сэтгэлгээг хөгжүүлэхэд чиглэсэн түүхийн сэдэвтэй кино, бутээл турвижад төреөс дэмжилэг үзүүлэх	Түүхэн сэдэвт үран бүтээл түүрүүх ажлын явц, хувиар	100	Улсын төсөв	0.2	БСШУСЯ
11.2	3ГУАХ-ийн 3.2.44 дэх заалт, “Төреөс баримтлах соёлын бодлого”-ын 4.2.1 дэх заалт	Соёл, урлагаар дамжуулан хуучдийн багас нь үндэсний соёлын мэдрэлг, мэдэг, химижилтэй болгох	Хүүхдэд зориулсан үран бүтээлийн тоо	5	Улсын төсөв	0.2	БСШУСЯ
11.3	3ГУАХ-ийн 3.2.56 дахь заалт	Нийтийн биеийн тамир, спорт, чирэгжүүлэлтийн үйлчилгээг сайжруулахад төреөс дэмжилэг үзүүлэх	Магадлан итгэмжлэдэх байгууллагын тоо	30	Улсын төсөв	0.08	БСШУСЯ
11.4	3ГУАХ-ийн 3.2.45 дахь заалт	Төрийн болон орон нутгийн ёмчийн соёлыг угтагдийн зориулалттай театр, сөйлүн төв, музей, сануудын барилгын нөхцөл байдлыг үнэж, үйл ажиллагаа явуулах нөхцөлийг сайхнуулах	Уйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	-	БСШУСЯ
Зорилт 12. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, шинжлэх ухаан, харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн салбарын үйл ажиллагааг өргөхжүүлнэ.							
12.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.-3-ын Зорилт 5, 3ГУАХ-ийн 3.2.19 дэх заалт	Эрдэм шинжилгээ, судалгааг хөгжүүлэхэд төреөс дэмжилэг үзүүлэх	Эрдэм шинжилгээ, судалгааг судалгааны зарчмын ДНБ-д зээлэх хувь	0.12	Улсын төсөв	23.3	БСШУСЯ

12.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, зорилт 5, 3ГУАХ-ийн 3.2.19 дэх заалт	Инновацийг хөгжүүлэхд төрөөс дэмжгээг үзүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувир	100.0	10	БСШУСЯ
12.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3-ын Зорилт 5, 3ГУАХ-ийн 3.2.36 дахь заалт	Шинжлэх ухааны парк байгуулах эрх зүйн орчинг буруулэх	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	5	-	БСШУСЯ
12.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 7, 3ГУАХ-ийн 5.1.17 дахь заалт	Төрөөс цахим хэлбэрээр хүргэх үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх	Цахим хэлбэрт шилжүүлэх үйлчилгээний нэр төрөл	35	2.0 Улсын төсөв	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар / цаашид "ХХМТГ" гэх/
12.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 7, 3ГУАХ-ийн 3.3.7 дахь заалт	Мэдээлэл харилцаа холбооны технологийн чиглэлийн энтрпренёр бэлтгэх	Бэлтгэл ажлын явц, хувир	100	0.7 Улсын төсөв	ХХМТГ
12.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.5, Зорилт 7, 3ГУАХ-ийн 5.2.8 дахь заалт	Төрийн байгууллагуудад цахим албан хэрэг солицдооны нэгдсэн мэдээллийн системийг нэвтрүүлэх	Цахим систем нэвтрүүлэх ажлын явц, хувир	80.0	3.0 Улсын төсөв	ХХМТГ

Зорилт 13. Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.

13.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.2, Зорилт 1, 3, Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлого /цаашид "ТЭМТББ" гэх/ ын 2.4.1.5-7, 2.4.2, 3ГУАХ-ийн 3.1.2 дахь заалт	Нийтийн эрүүл мэндийн тусламж, Үйлчилгээний хүртээмжийг чиглэхүүзэх хүрээнд урьдчилан сэргийлэх үзэггийг өргөтөх, байгууллагын чадвыхг сайхруулах	Эрүүл мэндийн байгууллагын нөөцийн эрсдэлийн сан бурдаулэх ажлын явц, хувиар	30.0	6.2 Улсын төсөв	Эрүүл мэндийн яам / цаашид "ЭМЯ" гэх, ОБЕГ
13.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.2, Зорилт 4, 3ГУАХ-ийн 3.1.6 дахь заалт	Зонхилон тохиолдох хандварт өвчний оношилгоо эмчилгээний чадвыхг сайхруулах	Жирэмсэн эмзэтгэччүүдийн дундах тэмбүүтийн Тархалт, хувиар	10 000 хүн амд ногдох сурьеэгийн тохиолдлын тувшин	14.4-өөс ихтүй 2.5-аас ихтүй 10 000 хүн амд ногдох вируст гепатитын тохиолдлын тувшин	5.3 Улсын төсөв 1.5 Гадаад эх Уусвэр
13.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.2, Зорилт 2, ТЭМТББ-ын 2.4.1.8, ЗГУАХ-ийн 3.1.7, 3.1.8 дахь заалт	Эх, хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэдүүрж, эндэгдлийг бууруулах	1000 амьд терелтэд ногдох эхийн эндэгдлийн тувшин, промилль	1000 амьд терелтэд ногдох эхийн эндэгдлийн тувшин, промилль	27 - 5 хүргээлх наасны хүүхдийн эндэгдлийн тувшин, промилль	ЭМЯ - 16.1

		Шинээр бэлтгэгдэх клиникийн эм зийчийн тоо	25	0.58	Улсын төсөв	ЭМЯ
13.4	ТЭМТББ-ЫН 2.4. 6.5-6, ЗГУАХ- ИЙН 3.1.9 дэх заалт	Нотолгоонд сурилсан эм зийн тусламж, Үйлчилгээг өрөөжүүлэх, эмийн зохицстой хэрэлзэг төлөвшүүлэх	6			
13.5	ТЭМТББ-ЫН 2.4.5.1, ЗГУАХ-ИЙН 3.1.4, 3.1.10 дахь заалт	Эрүүл мэндийн байгууллагын тоног төхөөрөмжийг шинчэтэн сайжруулах		Төлөвлөгдсөн тоног төхөөрөмжийн хангат, хувиар	100	4.7 Улсын төсөв
13.6	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.2.2, зорилт 1, ЗГУАХ-ИЙН 3.1.2 дахь заалт	Иргэн бурийг жилд 1 удаа эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзэгт хамруулах бодлогыг үе шаттай хэрэгжүүлж эхтуулэх		Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	- ЭМЯ
13.7	ЗГУАХ-ИЙН 3.1.1 дэх заалт	Осол гэмтэл, түлэнхийн тусламж, Үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлж төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх		Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	- ЭМЯ
Зорилт 14. Хүн амын хөгжил, нийтийн хамгаалал, хөдөлгөөр эрхлэлтийг Дэмжих боловсруулж, эрх зүйн орчинг сайжруулна.						

14.1	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.2, Төрөөс хүн амьын хөгжлийн талаар баримтлах болдогтын 4.3.3, 4.3.6, ЗГУАХ-ийн 3.4.2, 3.3.18 даажь засалт	Гэр бүл, эсвэр үе заплуучудын хөгжлийг дэмжкиж, нийгмийн хамгааллын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	-	-	ХНХЯ
14.2	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.2, ЗГУАХ-ийн 3.3.28, 3.4.4 дэх засалт	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийтийн амьдралд хувийн оролцох боломжийг бурдүүлэх	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжлийн төвийн барилтын ажлын явц, хувийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдтэй ажиллах нарийн мэргэжлийн багш нарыг бэлдэх, тэдний цалин, хөлс, урамшишүүлэг наамадууллах, сургалтны туслай тоог төхөөрөмж, автобустай болгох, эцэг, эхийн асаргааны зардал болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тэгтэмжийг нэмэдүүлэх	Шинээр байгуулах хөгжлийн төвийн тоо	6	0.6 Гадаад эх үүсвэр	ХНХЯ
14.3	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.2, ЗГУАХ-ийн 3.3.28, 3.4.4 дэх засалт	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдтэй ажиллагааны хэрэгжилт, хувийн бэрхшээлтэй нэмэдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувийн бэрхшээлтэй нэмэдүүлэх	70.0	20.0 Гадаад эх үүсвэр	-	ХНХЯ

14.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 3.3.21 дэх заалт	Даатгуулгчийн тусламж, үйлийгээний чанарыг сийхтуулах зорилгоор эрүүл мэндийн даатгалын бие даасан байгууллагыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	1	-	ХНХЯ
14.5	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 3.3.7 дахь заалт	Монгол Улсын иргэн гадаадад, гадаадын иргэн Монгол Улсад хөдөлмөр эрхгээл, тэдний эрхийг хамгаалах эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх	Шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	1	-	ХНХЯ
14.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.3, Зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 3.2.9 дэх заалт	Мэргэжийн боловсрол, сургалтын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	Шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичиг Боловсруулах журмын тоо Судалгааны ажил тоо	1 3 хүртэл 1	-	ХНХЯ
14.7	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 3.3.11 дэх заалт	Багийн нарын цалин хөлсний анилал, зэрэглэлийг боловсронгуй болгох бодлого хэрэгжүүлэх	Сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсрол, мэргэжийн боловсрол огтох сургуулийн төрийн үйлчилгээний албан тушаал		-	ХНХЯ, БСШУСЯ

14.8	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 1, ЭЗСХ-ийн 1.1.8 дахь заалт	Бичил аж ахуйн нэгж, иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг -зээлийн бодлогоор дэмжих	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас зээл авах бичилгээний тоо, иргэдийн тоо Шинээр бий болгох ажлын байрны тоо	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан ХНХЯ
14.9	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, зорилт 2, 3ГУАХ-ийн 3.4.10 дахь заалт	Их, дээд сургууль, МСЧТ тэсвэргчдэд ёөрт бий болгосон үр чадвартаа тушнаглан ажлын байр, орлоготой болгох гарсааны бизнесийн дэмжлэг Узүүлэх, тоног төхөөрөмж лизингээр олгох хөтөлбөрөх хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувир	- ХНХЯ
14.10	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, зорилт 3, 3ГУАХ-ийн 3.3.21 дэх заалт	Эрүүл мэндийн даатгалын бие даасан, дааттуулагч төвтэй, орчин үеийн менежментийг тогтолцоог бий болгох, эрүүл мэндийн даатгалын иргэдэд хүрэх үр өтөөжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг үе шаттай авч хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувир	- ХНХЯ, ЭМЯ
14.11	3ГУАХ-ийн 3.3.17 дахь заалт	Нийтийн даатгалын хамрах үйлчилгээг өргөжүүлсэн тэтгэврийн даатгалын тогтолцоог шинэчлэх эрх зүйн орчинг бий болгох	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувир	- ХНХЯ

14.12	ЗГУАХ-ийн 3.4 дэх заалт	Ажмад настны тухай, Загуучуудын хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээг авч эжиллах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	ХНХЯ
14.13	ЗГУАХ-ийн 3.3.11 дэх заалт	Багц, эмч, эмнэлгийн ажлын ачаалал, үр чадвар, мэргэшүүлэлт, ажлын үр дүн, онцлог, ажилласан жил, гаргасан амжилт зэрэгэс хамаарсан цалин, хөтөс, урамшуулалт олгодог шинэ тогтолцоог бий болгох	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	ХНХЯ, БСШУСЯ, ЭМЯ
14.14	ЗГУАХ-ийн 3.3.11 дэх заалт	Төрийн албан хаагчид /эмч, багц/-ын цалин болон ахмад настны тэгтэвэр, тэтгэмжийг 2018 оноос уе шаттай нэмэдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	ХНХЯ, БСШУСЯ, ЭМЯ
14.15	ЗГУАХ-ийн 3.3.12, 3.3.14 дэх заалт	“Хүүхдийн мэнтэ”, “Цалинтай эзж хөтөлбөрт шаардаах зардлыг төсвийн давсан ортоогоос уе шаттай нэмэдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	ХНХЯ
14.16	МУТХҮБ-2030-ын 2.2.1, Зорилт 2	Ажлын байр намзгдүүлэхэд шаардаах санхүүжилтийн асуудлыг 2018 оноос уе шаттай хувьарилах, иргээдийн эрүүл мэнд, болсовсролын үйлчилгээг нэмэдүүлэхэд, чиглэсэн зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүүгин эх шүсвэрийг намэдүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-	ХНХЯ

ТАВ. ЗАСАГЛАЛ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ, ГАДААД БОДЛОГО, БАТЛАН ХАМГАЛАХ САЛБАРЫН БОДЛОГО

Зорилт 15. Эрх зүйн салбарын шинэчлэлийг үргэлжлүүлж, мөнгө угаах, хүний наймаа, хар тамхины болон цахим гэмт хэрэг зэрэг шинэ төрлийн гэмт хэргээс урьдчилсан сэргийлж, бууруулна.

		Шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичийн тоо	1	-	ХЗДХЯ, Архивын өрөнхий газар
15.1	ЗГУАХ-ийн 5.4.11, дэх заалт	Нийт баримтыг цахим хэлбэрт шилжүүлэх ажлын явлц, хувиар	22.0	-	
		Шинэчлэх техник, тоног төхөөрөмжийн хувь	25.0	-	
15.2	ЗГУАХ-ийн 5.3.6, 5.3.7, 5.3.10 дахь заалт	Гэрч, хохирогчийг хамгаалах, нийтийн зорилтуот булагийн иргэдээд үнэ төлбөртүй хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	2	-	ХЗДХЯ
15.3	ЗГУАХ-ийн 5.4.10 дажь заалт	Шүүхээр шийдвэрлүүлж байгаа хэрэг, маргаан болон хүн амын төвлөрлийг харгалзан шийдвэр гүйцэтгэх чадвхыг бэхжүүлэх	3	5.1 УЛСЫН ТӨСӨВ	ХЗДХЯ

		Ялтныг ажлын байраар хангах хувь	60.0	6.2	ХЗДХЯ
15.4	3ГУАХ-ийн 5.4.10 дэхь заалт	Нэмэдүүлэх үйлдвэрийн тоо Тухайн жилд олсон орлогос гэм хорыг барагдуулах хэмжээ, хувиар	4 100	УЛСЫН ТӨСӨВ	
15.5	3ГУАХ-ийн 5.4.4 дэхь заалт	Мөнгө угаах, хүний наймаа, хар тамижны болон цахим гэмт хэргийг таслан зогсоох, үрьдчилан сэргийлэх хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичийн тоо Хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн тоо	3 1	15.2 УЛСЫН ТӨСӨВ
15.6	Цагдаагийн байгууллагын хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 6.2 дэхь заалт	Гэмт хэрэг, ослоос үрьдчилан сэргийлэх зорилгоор орон нутгийн замын хянантыг сайжруулах	Барих хяналтын цэгийн тоо	27	2.1 УЛСЫН ТӨСӨВ
15.7	3ГУАХ-ийн 5.2.9, 5.3.12 дэхь заалт	Иргэний болон хуулийн этгээдийн архивын цаасан баримтыг цахимжуулах	Цахимжуулах ажлын явц, хувиар Цахим банкны үйлчилгээ нэвтрүүлэх ажлын явц, хувиар	100 100	ХЗДХЯ, Оюуны ёмч, УЛСЫН бүрэгийн ерөнхий газар

15.8	3ГУАХ-ийн 5.4.13 дахь заалт	Хилдийн заставын цахилгаан, дулаан хангамжийг сэргээдэх эрчим хүчиний эх усвэрээр шинэнчтэй	Нарны эх уусвэрээр хангах хилийн заставын тоо	30	9.0 Ульсын төсөв	ХЗДХЯ
15.9	3ГУАХ-ийн 5.4.7 дахь заалт	Шүүхийн шинжилгээний чанарыг дээшлүүлж, шинжилгээний буртэл, мэдээлэл, лавлагааны нэдсэн тогтолцоо бий болгох	Байгуулах лабораторийн тоо	3	-	ХЗДХЯ
15.10	3ГУАХ-ийн 5.3.7 дахь заалт	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх	Боловсруулах хөтөлбөрийн тоо	1	-	ХЗДХЯ
15.11	ШШБайгууллагын Стратеги зорилтыг хэрэгжүүлэх УАТ-3.3 дахь заалт	Орчин үеийн эрүүл ахуйн стандартад нийцсэн Шүүх эмнэлгийн байрыг шинээр байгуулах	Барих байрны тоо	2	6.5 Ульсын төсөв	ХЗДХЯ
15.12	3ГУАХ-ийн 5.3.12 дахь заалт	Төрийн байгууллагаас гадаадын иргэдэд үзүүлэх үүчлийгээг цахимжуулах	Цахимжуулах ажлын явц, хувиар	20.0	-	ХЗДХЯ
15.13	3ГУАХХАХТ-ний 5.4.4.3 дахь заалт	Цагдаагийн байгууллагын дотод холбоо, мэдээлгийн нэдсэн систем болон бэлэн бус тогтолцуйн системийг цагдаагийн үйл ажиллагаанд буран нэвтрүүлж, цагдаагийн байгууллагын түргэн шуурхай ажиллах, иргээд чирэдэлгүй үйлчлэх нөхчлийг бурудуулэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100	10.0 Ульсын төсөв	ХЗДХЯ, ЦГ

Зорилт 16. Төрийн өмчийн талаар баримтлах бодлогыг шинэчилж, худалдан авах ажиллагаа, хэрэлгэчийн эрх ашгийг хамгаалах, стандарт хэмжил зүй, мэргэжлийн хяналтын байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулна.

16.1	МУТХҮБ-2030-ын 2.4, Зорилт 1-2, 3ГУАХ-ийн 1.1.4, 5.2.1 дэх заалт	Төрийн өмчийн үр ашгийг сажиуруулах, Төрийн өмчийг хувьчлах үндсэн чиглэл, бодлогыг шинэчлэх	Баримт бичгийг боловсруулж, баттуулах ажлын явц, хувиар	100	-	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар /цаашид «ТӨБЗГ» гэх/
16.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.4, Зорилт 1-2, 3ГУАХ-ийн 5.2.2 дахь заалт	Худалдан авах ажиллагааны тогтолцоог боловсронгуй болгоj, цахим хэлбэрээр зохион байгуулах	Нийт худалдан авалтад цахим худалдан авалтын эзлэх хувь	100	0.18 Улсын төсөв	ТӨБЗГ
16.3	МУТХҮБ-2030-ын 2.4, Зорилт 1-2, 3ГУАХ-ийн 2.12 дахь заалт	“Зах зээлийн өрсөлдөөнийг дэмжих”, “Хэрэглэгчийн эрхийг хамгаалах” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хувиар	30-аас багагүй	-	Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар
16.4	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.1-2.1.3, 2.1.5, 2.1.7, 3ГУАХ-ийн 2.7 дахь заалт	Монгол Улсын үндэсний стандартыг шинээр боловсруулж, мөрдүүлэх	Шинээр боловсруулж, баттуулах стандартын тоо	25	-	Станларт, хэмжил зүйн газар /цаашид “СХЗГ” гэх/
16.5	МУТХҮБ-ын 2.1.1.7, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 2.8, 2.23 дахь заалт	Орон нутгийн мэргэжлийн хяналтын байгууллагын лабораторийн нөхцөлийг сажиуруулах	Лабораторийн барилгын ажлын явц, хувиар	100	0.82 Улсын төсөв	Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар
16.6	МУТХҮБ-2030-ын 2.4, Зорилт 1, 3ГУАХ-ын 5.1 дэх заалт	Төрийн аудитын стандартыг боловсруулж, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоj	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах эрх зүйн баримт бичгийн тоо	2	-	Үндэсний аудитын газар, СХЗГ

Зорилт 17. Хөрш орнуудад хийх худалдааг өргөжүүлэх бодлого хэрэгжүүлж, хилийн чанадад амьдарч буй монгол иргэдийн эрх ашигийг хамгаалах тогтолцоог сайжруулна.

17.1	Гадаад бодлогын Узэл баримтлал Цаашид “ГҮБ” гах-/ын 3.21 б, 3ГУАХ-ийн 5.6.5, 5.6.7, ЭЗСХ-ийн 2.1.2 дахь заалт	Хөрш орнуудтай хийх худалдааг өргөжүүлэх зорилгоор хил дамнасан эдийн засгийн хамтын ажиллагааны чөлөөт бус байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх	Замын-Үд-Эрээний чөлөөт бус байгуулах ажлын явц, хувиар	50.0	0.2 Улсын төсөв	Шадар сайдын ажлын алба, Гадаад харилцааны яам /Цаашид “ГХЯ” гэх/
17.2	МУТХҮБ-2030-ын 2.1.7, Зорилт 1, 3ГУАХ-ийн 5.6.5, ЭЗСХ-ийн 1.1.6 дахь заалт	Монголын бараат, бутээгдэхүүний таатай нөхцөлөөр экспортлох боломжийг бурдүүлэх, тарифын болон хязгаарлалтыг бууруулах	Яриа хэлэлцээр хийх орны тоо	3-аас багагүй	-	ГХЯ
17.3	ГҮБ-ын 2.14.1, 3ГУАХ-ийн 5.6.2, ЭЗСХ-ийн 2.1.2 дахь заалт	Монгол Улс, ОХУ, БНХАУ-ын “Эдийн засгийн коридор байгуулах хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх хэрээнд Хөрөнгө оруулалтын зураг төслийн төв байгуулах	Төв байгуулах ажлын явц, хувиар	100	-	ГХЯ
17.4	ГҮБ-ын 6.27.5, 3ГУАХ-ийн 5.3.12 дахь заалт	Хилийн чанадад байгаа монгол иргэдийн эрх ашигийг хамгаалах, тэдэнд Узүүлэх үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах	Цахим үйлчилгээний нэр төрөл, тоотоор	20-иос багагүй	-	ГХЯ

Зорилт 18. Энхийг сахиулах, улс орны бүтээн байгуулалтыг дэмжих хүрээнд батлан хамгаалах салбарын чадвхыг бэхжүүлнэ.

Салбарын чадвхыг бэхжүүлнэ.	Улс орны бүтээн байгуулалт, хүмүүнлэтийн ахжиллагаанд оролцох үүрэг бүхий цэргийн аниудыг бэхжүүлэх	Бүтээн байгуулалтад оролцох Зэвсэгт хүчиний оролцооны түвшин, хувиар	Улсын төсөв 4.5 Зэвсэгт хүчиний хөгжлийн сан /цаашид "БХЯ" гэх/	Батлан хамгаалах яам /цаашид "БХЯ" гэх/
18.1 МУТХҮБ-2030-ЫН 2.4, 3ГУАХ-ИЙН 5.5.2, 5.5.10 дахь заалт	Улс орны бүтээн байгуулалт, хүмүүнлэтийн ахжиллагаанд оролцох үүрэг бүхий цэргийн аниудыг бэхжүүлэх	Бүтээн байгуулалтад оролцох Зэвсэгт хүчиний оролцооны түвшин, хувиар	Улсын төсөв 4.5 Зэвсэгт хүчиний хөгжлийн сан /цаашид "БХЯ" гэх/	Батлан хамгаалах яам /цаашид "БХЯ" гэх/
18.2 ЗГУАХ-ИЙН 5.5.3, Зэвсэгт хүчиний байгуулалтыг 2020 он хуртэл хөхжүүлэх	Монгол Улсын агаарын хил, орон зайн хяналтын системийг сайжруулж, онц чухал объект, цэргийн булаглэлийг агаараас халхлах боломжийг нэмэддүүлэх	Агаарын хил, орон зайн хяналт тавих чадважын өсвөлт, хувиар	0.6 3ХХС	БХЯ
18.3 ЗХБХХ-ИЙН 4.2.4 дэх заалт	НУБ-ын энхийг сахиулах ажиллагаанд инженерийн ротыг бэлтгэж, орццуулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100	-
18.4 МУТХҮБ-2030-ЫН 2.4, 3ГУАХ-ИЙН 5.5.2 дахь заалт	Цэргийн сургалт, бэлтгэлийн тогтолцоо, материаллаг баазыг бэхжүүлэх	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-
18.5 МУТХҮБ-2030-ЫН 2.4, 3ГУАХ-ИЙН 5.5.6 дахь заалт	Материаллаг нөөцийн тодорхой хувийг шинчлэх, хадгалах нөхцөлийг буруулэх, «Цувраажилт» төслийг хэрэгжүүлэх, нөөцийн оновчтой шилжүүлэн байршуулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, хувиар	100.0	-

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 04 дүгээр
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 82

Улаанбаатар
хот

Зарим хүмүүсийг шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1,
Шүүгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1, 18.2,
18.3.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүрсэн Дамдинжавын Солонгыг
Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн,
Пүрэвийн Battulgыг Дархан-Уул аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн
анхан шатны шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас, шүүгчийн албан
тушаалаас чөлөөлөгдөх хүсэлтээ бичгээр гаргасан Дамцагдоржийн
Бүрнээг Булган аймаг дахь Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн
шүүгчийн албан тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 04 дүгээр
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 83

Улаанбаатар
хот

Зарим шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1,
Шүүгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.3.3 дахь
заалтыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Өөр албан тушаалд томилогдох болсонтой холбогдуулан Ганбатын
Ариунаа, Төмөрбаатарын Ганчимэг нарыг Багануур дүүргийн Иргэний
хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Данжаадын Уранчимэгийг
Багахангай, Налайх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн
шүүгчийн, Лхагвасүрэнгийн Нарангэрэлийг Баянхонгор аймаг дахь сум

дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Галбадрахын Солонгыг Өмнөговь аймгийн Ханбогд сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгчийн, Төмөрбаатарын Болормааг Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн, Базаррагчаагийн Түмэнцэцэгийг Дорнод аймаг дахь сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Бүүвэйбаатарын Мөнхбаярыг Сэлэнгэ аймгийн Сайхан сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгчийн, Батжаргалын Дэлгэрцэцэгийг Дундговь аймаг дахь сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 04 дүгээр
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 84

Улаанбаатар
хот

**Зарим хүмүүсийг анхан шатны шүүхийн
шүүгчийн албан тушаалд шилжүүлэн
томилох тухай**

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.5 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Багануур дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Ганбатын Ариунааг Баянгол дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Багануур дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Төмөрбаатарын Ганчимэг, Багахангай, Налайх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Данжаадын Уранчимэг нарыг Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгч Төмөрбаатарын Болормааг Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Өмнөговь аймгийн Ханбогд сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгч Галбадрахын Солонгыг Багануур дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Баянхонгор аймаг дахь сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Лхагвасүрэнгийн Нарангэрэлийг Багахангай, Налайх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Дорнод аймаг дахь сум дундын Иргэний хэргийн

анхан шатны шүүхийн шүүгч Базаррагчаагийн Түмэнцэцэгийг Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Сэлэнгэ аймгийн Сайхан сум дахь сум дундын шүүхийн шүүгч Бүүвэйбаатарын Мөнхбаярыг Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн, Дундговь аймаг дахь сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Батжартгалын Дэлгэрцэцэгийг Орхон аймаг дахь сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд тус тус шилжүүлэн томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 05 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Дугаар 88

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Азербайжан Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Бадамдоржийн Батхишигийг эгүүлэн татах, Бүгд Найрамдах Азербайжан Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Равдангийн Болдыг томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 05 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Дугаар 89

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14

дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Македони Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Лхамсүрэнгийн Дүгэржавыг эгүүлэн татаж, Бүгд Найрамдах Македони Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Дашжамцын Батсайханыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 05 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Дугаар 90

Улаанбаатар
хот

**Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай**

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Албани Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Шижээхүүгийн Одонбаатарыг эгүүлэн татаж, Бүгд Найрамдах Албани Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Цэрэндоржийн Жамбалдоржийг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ**

ЗАЛРУУЛГА

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 23 дугаарт нийтлэгдсэн “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль”-ийн 31.4 дүзээр зүйлийн 4 дэх хэсгийн 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 дахь заалтын дугаарыг 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 гэж замруулан уншина уу.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц.
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Үтас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 2.7.5

Индекс: 200003